

Мишел Жори
Памет за Еден

Симон Лаборд се отбиваше от време на време в „Солей-клуб бар“.

От време на време... Хиляди пъти във времето и извън времето. Този отрязък от време, който преживяваше толкова често, обикновено започваше в „Солей-клуб“. Или по-скоро не – никога не започваше и Симон не би могъл да пресметне продължителността му. Той струеше в недрата на стотиците животи, които Симон си спомняше да е живял, които живееше в момента или може би щеше да живее, ако времето...

„Солей-клуб бар“, улица „Сорано“, квартал „Назола“... Симон срещаше там стари приятели, сто пъти изгубвани и отново намирани, и споделяше с тях спомени – вечно повтаряни и вече изгубили силата си от постоянното предъвкване. Обстановката беше екзотична, задушевна и носталгична, с миди по пясъка, три кресливи и пикливи маймуни, завързани за пластмасова палма, загоряла полугола барманка в бамбукова колиба. Разговорите се водеха на трийсет и шест езика с подчертано предпочитание към пиджин-купър – жаргон, употребяван от европейците сноби.

Повечето от клиентите бяха чиновници или бивши чиновници от Арейбиън Купър. Соб-Соб, шефът – барман, беше известен с тюленските си мустаци, телосложението си на горила и физиономията на птицеварка. *Адаптиран* – доволен от мястото си, от себе си, никога безработен, обичан от жените, щастлив от живота. Постоянно плаваше сред масите – с бедрена препаска и сако от смокинг, в едната ръка с флакон аерозол, а в другата – с наметка. (*Паметка памет ултрипамет спомням си не забравям никога минало, настояще, бъдеще, спомням си дори бъдещето...*)

– Е, какво ново, приятелю? – питаше Симон адаптирания.

И Соб-Соб-Соби изброяваше сложен списък от имена, дати и места, после продължаваше обиколката си, мислейки за нещо друго или за нищо. Серж Барен изпратил картичка от Пенсакола на 15 май, 20 юни, 6 април, 13 август, 31 март. Или: Серж Барен бил на работа в Панса от 1 юни. Йел Мор обикаляла Сиам със сеячите на тютюн. Била в Монровия, в Магумба. В Сете Кама. В Кабинда, в Луанда. 17 юни, 3 май, 5 юли. Ахмед Франко напуснал националното сдружение. Преминал в частния сектор и бачкал на пътнически кораб за Африка Стар. Шърлийн Позон се адаптирала. Карло, Жозе, Анита, Естебан и т.н.

Един ден Симон научи, че приятелят му Фред Карло Бела, наречен Фредмастър, току-що пристигнал във Франция и искал да го види.

– Симон Лаборд, нали така ти викат, приятелю? – попита адаптираният.

И смях...

Симон знаеше, че Фреди иска да го види. Когато влизате в „Солей-клуб бар“ знаеше, че ще го научи – за кой ли път. Това се беше случвало толкова пъти вече. Знаеше, че Соб-Соб ще го попита за името му. Знаеше какво ще каже. Винаги ставаше така. Но трябваше думите да бъдат произнесени, спомените съживени, движенията извършени, за да се осъществи отново вечната съдба.

Симон знаеше какво ще му предложи Фредмастър. Знаеше, че ще откаже. Че Фреди ще настоява. Че самият той щеше да помоли приятеля си да му помогне да получи виза за престой в опзоната. Фреди щеше да приеме, без да изоставя идеята си... Да излезе от това, господи (Геова!), да излезе!

Времето се върти в кръг. И за другите ли е така? Само аз ли го забелязвам? Какво значение има, щом си спомням за Еден. Принуден съм да търпя „Солей-клуб бар“, за да стигна до фермата Доранж.

Фредмастър беше братовчед на Одисей Золан, едър независим евроафрикански търговец (на жаргон дум) във връзка с националното сдружение, „Арейбиън Купър“ и изпълняващ при случай поръчки на европейската *вертикала*, „Анен дьо Рец“. Бивш метр д'отел на пътнически кораб на сдружението, забогатял от контрабанда и разни спекулации, оттеглил се, но не и разкажал се – според неговите собствени думи, – той ръководеше тъмни сделки и фантастични проекти. Всъщност той беше съвсем близо до *независимостта* – привилегия, разпределяна от държавата като с капкомер – и се надяваше да получи статут на дум благодарение на помощта на своя издигнал се в политиката братовчед. Познаваха се открай време или почти от толкова. Имаха много общи спомени за бурни престои в пристанища и едnodневни приключения. В стотиците животи на Симон той неотменно присъстваше. Беше самата нишка на времето...

Успяха да се срещнат вечерта. Като последния път. Като следващия път. Освен ако нишката се скъса! С мрежестия си панталон, надупченото кожено яке и плетената шапка Фреди приличаше на моден аниматор. Между другото беше упражнявал този занаят за СОПОТО или друго подобно заведение. Смееше се, оголил дванайсетте си имплантирани зъба, и силно се пляскаше по бедрата със загорелите си окосмени от мъжките хормони лапи. Страхотен тип.

Без никакви предисловия разказва на Симон, че имал намерение до построи нещо по частния бряг, за предпочитане на атлантическия. Средиземно море беше национализирано от Сербер до Марсилия, а от

Марсилия до Италия – завладяно от висши и нисши чиновници, политици, интелектуалци и други нищожества. Проектът му беше нещо като южноамерикански ресторант, отчасти нощен бар, шикозна колиба и суперчифлик – разбираш ли какво искам да кажа? Симон разбираше. Симон си спомняше. Симон знаеше... Фреди вече имаше подръка една млада аржентинка, изгонена от страната си от революционерите. Тя щеше да се занимава с кухнята. Търсеше доверен човек, който да работи с нея – образовано и оправно момче, познаващо живота и способно от пръв поглед да различи истински лъв от висш служител. И по възможност да говори малко английски, руски, арабски, испански и пиджин-купър, най-популярния международен език.

– Ти нали плещиш всичко това?

– Що се отнася до купъра, няма проблеми – съгласи се Симон.

И най-вече Карло Бела търсеше честно момче, защото антуражът му гъмжеше от новоизпечени мръсници и дребни мошеници. Имаше нужда от точен, готин мъж, с независим характер и т.н. От слуховестена-глупака (модерна форма на арабския телефон) беше разбрал, че Симон напуска пътническите линии, и бе дошъл в Медитра специално да го види.

– Давай, Сим, точно така. Правилно си надушил – пътническите кораби са умряла работа. От една страна, за разните неудачници и чиновничета има фирми като „Празници&Територии“. От друга – дирижабли и летящи острови за едрите риби и лъвовете. След пет години пътническите линии ще са само за старчоци! Добре си направил, че си се откачил!

Бяха седнали на терасата на бара, сред тръстики и юка, пред две чаши и бутилка без етикет – истински главоцеп за независими, която Соб-Соб-Соби беше изкарал от пиратската си ракла. Скапаният ден все не свършваше. Времето не преставаше да се върти. Слънцето се скриваше в зеленикав облак. Само Геова, богът на Земята, знаеше каква е тая нова мръсотия. Убийствена горещина. Говорителките от телевизионното видео се обличаха в таитиански полички, за да прочетат прогнозата за времето, и показваха гърдите си, за да утешат потящите се свине. Когато покажат и задниците си, краят на света няма да е далеч!

Фреди продължаваше с обясненията си, които Симон знаеше наизуст.

– Само отбрана клиентела, големите лъвове: типовете от вертикалите, свръхменажерите, независимите, високопоставените политици, немного артисти – точно колкото трябва... При случай един-двама шефове

на банди, но не и дребни чиновници от мафията – разбираш ли какво, искам да кажа?

Да, от векове насам вече Симон бе разбрал. Можеше да разкаже на Фреди подробности, за които той дори и не предполагаше. Например името на заведението: щеше да се нарича Морски клуб „Мария-Лиза“. Мария-Лиза беше красивата малка аржентинка. Истинското ѝ име бе Хуана Монзон – проститутка от Ла Плата, която не бе пожелала да бъде превъзпитавана от червените монахини. Добре познаваше и ежедневието в „Мария-Лиза“.

Беше преживял вече всичко това – колко ли пъти? Фреди настояваше:

– ... някой, който да отбира от хората и да говори като равен с клиентелата. И да не води в заведението жалките си приятелчета: чиновничета и мафиози! Сигурен съм, че ти ще се оправяш добре.

Симон слушаше, сръбвайки си от шейсетградусовия концентрат. Симон слушаше с усмивка, ала не кухите, сто пъти слушани фрази на майстор Фред, а неописуемата музика на времето... Най-лошото е, че знам – накрая ще приема, ще започна това бачкане, ще живея този живот и един ден ще бъда притиснат!

Ултрапаметта...

Добре, че между „Солей-клуб“ и „Мария-Лиза“ съществуваше фермата Доранж. Може би някой ден Симон щеше да се осмели да счупи веригата от откъси, да разруши клопката на времето. Но тогава рискуваше да загуби, и то завинаги, фермата Доранж. Лек, по-лош от болестта. Кълнеше се, че ще опита по-късно. Не беше изчерпал всички радости на онова вълшебно лято. Искаше още веднъж да открие любовта на Жули и мириса на дива земя, свежата трева, влажната кора на огромните дървета, тайната песен на самотната птица... Още един път или два, или десет!

В такъв случай трябваше да играе играта. Да отхвърли предложението на Фреди (знаейки, че в крайна сметка ще се съгласи) и после да представи собствената си молба, тоест да поиска помощ от братовчедата на Одисей Золан за виза за опзоната. Да действа с такт...

Разбира се, че си действал с такт, след като всичко е минало добре. Ако поне веднъж опитахте да си противен? Невъзможно: съществуват фермата Доранж, свежата трева и любовта на Жули!

– В цялата тази история, скъпи Фреди, забравяш жена ми и дъщеря ми. Аз съм женен, приятелю, и имам хлапе на...

– Жена ти най-долно те е зарязала, ако се вярва на слухове-на-

глупака! – изхили се Фредмастър.

– Окей. Именно за това трябва да се грижа за Мани. Момиченцето е на седем години, не мога...

– Е, какво пък? Дъщеря ти ще дойде с теб. Ще научи пиджин-купъра по-добре, отколкото в училище, нали? Нали знаеш как са хлапеката... Какви проблеми виждаш?

– Даа... И проститутките ще я подрусват на коленете си!

– Точно това ми се случи, когато бях хлапак – не ми се е отразило чак толкова зле, а?

Фреди Карло-Бела избухна в смях и продължи пледоарията си, която Симон чуваше за деветдесет и седми или за сто двацет и втори път. Трябваше да се имат предвид и предимствата. По отношение на мангизите щеше да е съвсем различно от пътническите линии или каквато и да е друга подобна работа. Да не говорим пък за нивото. Директорът на заведението щеше да говори като равен с едрите риби, независимите, свръхменажерите, политиците и артистите. Е, почти като равен. Това бачкане щеше да е, кажи-речи, първата крачка към статуса на независимост. После там щеше да е и малката Мария-Лиза (въсщност Хуана, или нещо такова) – двацет и шест или може би двацет и осем годишна, във всеки случай не повече от трийсет, красива, а пък и хич не бе досадна... От финансова гледна точка всичко беше наред, твърдеше Фреди (и Симон знаеше, че не лъже, че не беше излъгал). Симон и Мария-Лиза щяха да имат договор на полунадничари, гарантиран от вертикалата АДР, тоест от държавата, и нямаше да чакат работите да потръгнат, та да си получат заплатите. Задълженията им щяха да бъдат разпределени. За мъжа – клиентелата и организацията. За момичето – кухнята, обслужването и снабдяването. Фред Карло-Бела, който беше братовчед на Одисей Зо-лан, който пък беше едър дум, независим, свързан с европейската вертикала, „Анен дьо Рец“ и хоризонталата „Купър Интърнашънъл“ и т.н. – той щеше да ги наглежда, така, минавайки, два-три пъти годишно, просто колкото да хвърли едно око и да помоли за някоя услуга при случай. Такова нещо отказва ли се?

Вертикалите, мултинационални държавни консорциуми, обхващаха най-различни икономически дейности. Те използваша *независимите* като търговски агенти, пълномощници, „подводници“... АДР беше една от най-известните в Обединена Европа. Тя носеше името на млада германка от революционните синдикати, убита от заводско ченге по време на манифестация. Прекрасно име, което прикриваше недотам прекрасни машинации...

Симон избираше точно този момент, за да изложи исканията си. Той винаги бе избирал този момент. Фреди винаги го слушаше с благосклонно внимание. И винаги с приятелски тон му отговаряше горе-долу едно и също:

– Между купъри е нормално от време на време да си даваме по едно рамо, приятелче! Напуснах бараката преди пет години и ти сега се чупиш, но солидарността „Арейбиън Купър“ е за цял живот, приятелю... Имаш нужда от почивка, имаш нужда да си избистриш някои неща в главата. Няма да досаждам на Одисей Золан за нещо толкова дребно. Още утре ще поговоря с гос'ин Ду. Той често си има работа с областния префект. И когато не е доволен, се отнася към него точно както братовчедът Одисей се държи с някой дребен и твърде лаком политик. Гос'ин Ду заема висок пост във вертикалата...

Откакто майка ѝ беше заминала с някакъв адаптиран с впечатляващи мускули и глава като ряпа, малката Мани беше на пансион в една ферма от защитената екологична зона. Симон можеше да я посещава за четирийсет и осем часа – срок, който му предоставяше обикновеното разрешително. Беше видял, че дъщеричката му е много щастлива във фермата Доранж, и, естествено, желаше тя да остане там. Но той бе живял най-често далеч от нея, заради пътническите линии, и сега му се искаше да се възползува от присъствието ѝ. За това му трябваше разрешение за престой, а то трудно се получаваше по законен път, не, по-скоро бе невъзможно. Трябваше да го купи на черно, на цена около хиляда еврофранка за ден. Малко скъпичко за възможностите на един безработен, пък било то и временен. Много добре. Точно затова имаше хора като Фредмастър. Фредмастър, братовчед му Одисей и приятелят им, гос'ин Ду... Тях ги имаше. Тях винаги ги е имало. Благодарение на тях Симон щеше да получи разрешение за шестмесечен престой. Преди да си тръгне, щеше да каже на Фред, че не става за това прекрасно положение. Щеше да каже горе-долу следното.

– Благодаря ти, че си помислил за мен, скъпи Фреди. Обаче смятам, че тая работа няма да стане. Честно. Не съм аз за такова бачкане. Честно, приятелю. Не мисли, че съм способен да любезнича и дърдоря дори на пиджин-купър! Няма да ми е приятно да светя на цяла банда едри. За чиновниците дори не говоря!

Фред щеше да облегне лакти на масата, да отпусне глава и да заприлича на отчаяно, посрамено, отритнато датско куче или санбернар.

– Извини ме, ако съм се изразил зле, приятелю – щеше да каже той.
– Не мога да говоря като теб. Познаваш ме. Аз...

Така беше ставало, така ставаше в момента, така щеше да става винаги, докато нишката се прекъсне.

Нишката на времето.

Обаче съществуваше и Мани. Раздялата с родителите можеше да се превърне в истинска катастрофа за това чувствително дете. Ако приеме предложението (защото щеше да го приеме...), все пак това щеше да бъде възможност да създаде нещо подобно на домашно огнище за малката. Щеше да се задоми за курвата, как беше, Хуана-Мария-Лиза и... Даа, щеше да отведе дъщеря си да живее в нещо като публичен дом за чукани от висшето общество, сред гуляйджии, пропаднали типове и бивши или настоящи куртизанки. По-добре тя да продължава да се влачи след кравите и прасетата на екозоната и да вдишва още десет години миризмата на тор, която запазва столетниците здрави и читави... Неразрешим проблем. Симон се подсмивваше злъчно, дъвчейки края на лулата си. Ето че попадна в клопката, миличък. За пореден път. За пореден път. Това е животът. Това е времето.

И когато нещата престанат да се случват, той ще загуби фермата Доранж, Мани, Жули и може би живота.

Може би живота. Може би времето.

Мани беше на пансион при една стара охранявана селянка, която работеше в защитена ферма. Или може би обратното. Симон не беше много наясно. Защитена селянка, охранявана ферма. Нямаше никакво значение. В този участък „Рец“ имаше капиталовложения. Симон си спомняше, но щеше да го научи по-късно. Старата селянка се казваше баба Гарон. Тя се грижеше за фермата с внучката си Жули и един надничар, Гонсалес, адаптиран. А също така имаше кобила и куче. И крави, овце, кози, кокошки и патици, като в истинска ферма от XX век – опазена, защитена, автентична.

Баба Гарон, Жули и Гонсалес не бяха платени от държавата, нито от областта, нито от закона. Само малко субсидии оттук-оттам; обаче им беше предоставено правото да продават продукцията си на добри цени. При положение, че произвеждат. За да подобри бюджета си, бабата беше решила да вземе една пансионерка. Не липсваха кандидати. Мани Лаборд беше случай с обществено значение. Службите на Общото здравеопазване я бяха изпратили във фермата Доранж. Един хубав ден баща ѝ я посети за сто и девети път със старата си лястовица и новото си разрешително.

Симон беше наел лястовицата на входа на зона 40–60 за общо дванайсет хиляди еврофранка, което беше твърде много. Беше представил

на контролъора разрешение за шест месеца – привилегия само на едрите. Все едно извика дявола – митничарите бяха настояли да му дадат някоя от техните таратайки от двайсети век. Знаеше, че това си е чисто и просто обир, но трябваше да плати, иначе го чакаха големи неприятности. Така че плати, както беше плащал винаги, както щеше да плаща още дълго време, ако господ не прекъснеше нишката; и потегли криво-ляво зад волана на лястовицата – за щастие вече умееше да я управлява, защото я беше управлявал почти шест месеца: в действителност сто пъти по шест месеца, ако наистина за стотен път играеше тази сцена!

– Ето ги девиците! – каза баба Гарон на Симон, когато младото момиче и дъщеря му приближиха, подкарали пред себе си кравите. Жули беше красива брюнетка с матова кожа и издължени мускули. Бабата се довери на Симон: „Истинска селянка от двайсети век е внучката ми! Чиста като гълъбица и силна като кон – ето каква е моята Жули. Ама пък е амбициозна! Да не мислите, че смята да прекара дните си в защитената зона. Тя със сигурност ще си замине, но не с който и да е. Ако щете ми вярвайте, но тя дори не ще позволи да я докосне някой чиновник!“

Симон беше във фермата Доранж за един час. Баба Гарон го бе приветствала със силно потупване по гърба, като стар купър, срещнат на кея в Амбризи, Амбризете, Порто Пренс или в Какинада.

– Здравей, приятелю! Е, свърши ли с пътническите? Симон беше писал на дъщеря си (миникасетите не се допускаха в защитената зона...), че завинаги е напуснал флота.

– Свърших – потвърди Симон.

– И с право, приятелю – каза бабата. – Имаме едно момиче от селото, и то се настани в дирижаблите. Мини й викат. Има си предимства и с парите е добре. Това е бъдещето! Ама вие, приятелю, изглеждате доста кичък, поне на вид! От вас ще излезе добър адаптиран за село.

Симон разкърши рамене, гордееше се с мускулите си. Помисли си: „А не смяташ ли, бабо, че ще стане страхотен собственик на бордей!“ Покани го в кухнята – истинска кухня от двайсети век, с маса от твърдо дърво, плетени столове, фурни, котлета... И две думи не можеше да каже, без да го нарече „приятелю“.

– Няма нищо по-автентично от баба Гарон, приятелю. Родена съм през четирийсет и четвърта в съседното село. Било е доста напечено наоколо, ама аз не си спомням, бях много малка! Никога не съм излизала от защитената зона. Виж, за това, добре ни защитават. С извинение, приятелю, ама Жули вече минава деветнайсет години и още не знае

къде ѝ е задникът!

Симон си помисли, че ръководителите на опзона 4 са с твърде драконски екологични разбирания. Това беше екофашизъм, контролиран от крупните вертикали, които имаха сметка от него. Защитените територии между другото служеха за развъдник на целомъдрени девиси за едрите риби, изпитващи носталгия по миналия век... Ето поне една, която няма да притежавате! – каза си той и загледа с възхищение Жули.

Жули дълго наблюдава Симон със страхливо любопитство. Дали тя също си спомняше? Дали съзнаваше, че се намира пред мъжа, който щеше да ѝ помогне да открие любовта? Дали просто не беше прочела в очите на Симон някакво чувство за притежание! Всичко започна така един ден. Всичко щеше да започне, щеше да започва отново...

Ултрапаметта е отделно явление, много различно от хипермнезията. Хипермнезията е обикновена патологична или изкуствена възбуда на паметта. Контролирана и свързана с химонарко-анализа, тя дава възможност да се изследват в дълбочина спомените на даден субект... (Граждани, не забравяйте: ние всички сме субекти!) Естествената или предизвиканата (чрез ултрамнезиани) ултрапамет създава у този, който изпитва напълно нейното действие, впечатлението, че преживява изцяло дадени събития, дадени откъси от своето минало. Тя предизвиква силно изостряне на съзнанието и смущения във възприемането на времетраенето. В някои случаи може да умножи впечатлението за „вече изживяно“ до едно почти неприемливо ниво. (Така понякога се използва за лекуване на неврози чрез „насищане“.) Противно на хипермнезията тя почти не може да бъде управлявана. Подчинява се на желанията или на натрапчивите мисли на субекта. От друга страна, увеличавайки интензивността на спомена, тя стеснява темпоралното си поле. Стесняването на полето е прогресивно. Ултрапаметта се съсредоточава върху един все по-кратък период, който субектът преживява постоянно, запазвайки съзнание за това повторение. С течение на времето това явление може да стане крайно опасно и да доведе до фатален изход.

Отначало малката Мани изглеждаше притеснена от този татко, паднал от небето или изникнал от Южните морета. Симон се чувстваше виновен за миналото, настоящето, бъдещето, което беше все едно и също. Не смееше да погледне дъщеря си.

Декор: двор на ферма от двайсети век, зелена трева, бели камъчета, кози изпражнения. Голяма купчина тор, от която се оцеждаше тънка

струйка към близкото поточе. С ниските си пристройки сградите приличаха на голям камион с две ремаркета, разположени от двете страни на кубичната къща – самия камион, – а остъклената галерия, която бе издадена над каменното стълбище, представляваше кабината. Под стълбището се намираше колибата на кучето – голям сандък, застлан със слама. Отстрани на сандъка се четеше полуизтрита търговска марка: „Хран... Касен...“ Покривът беше от сиви, плесенявали керемиди. Между една липа и един дъб се издигаше циментов стълб на „Бурена“ (или по-скоро на френската електропромишленост). Наоколо се простираше голяма поляна, където пасяха овце, кози, прасета и домашни птици с пера. Домашните птици с пера, изглежда, бяха защитени; Симон никъде другаде не беше виждал такива. Отглеждането на голи пилета се бе разпространило по целия свят...

Симон беше спрял лястовицата си до трактора – червен „Маккормик“, изцапан с масло, с извадени на показ вътрешности и малка седалка с изхвъркнали пружини. До големите черни букви на фирмената марка, тракторът имаше друга, много по-малка и дискретна: „Анен дьо Рец“. Симон знаеше (защото щеше да го разбере по-късно), че тази отвратителна таратайка беше продадена от вертикалата на администрацията на екозоната за скромната сума триста хиляди еврофранка, горе-долу шест пъти по-скъпо от една нова, модерна и свръхмощна машина. Обиравеството струваше поне колкото онова с девствениците. Но едното не пречи на другото...

... Ала това не пречеше също на фермата Доранж да бъде един малък рай. От сутринта непрекъснато се редуваха кратки превалявания, а през изясняванията между облаците, разкъсани на прозрачни воали, се появяваше бялото, нежно слънце. Подгонен от лекия ветрец, въздухът галеше лицата със сладостна хладина. Светлината танцуваше по листата, спускаше се по мокрите керемиди, блещукаше на повърхността на ручея, губеше се в сянката на гората, струеше към долината, плъзгаше се по възвишенията и засияваше в дъга над хоризонта...

Мани беше облечена по модата от двайсети век (като всеки в екозоната): лека рокля и дъждобран без ръкави. Беше обува в жълти гумени ботуши – подметките ѝ оставяха върху влажната земя отпечатъка на три букви АДР. „Анен дьо Рец“, разбира се. Това е то вертикалата: от трактора до чепиците, минавайки през свежата плът. Хубаво определение – каза си Симон.

А сега (сега?) трябваше да издържи на студения, мъртвешки, безцветен поглед на г-н Ду, пратеника на АДР, седнал срещу него в

канцеларията му в Морски клуб „Мария-Лиза“, и да измисли много попълно определение за вертикалността...

... Но това не пречи на слънцето да грее.

Жули нареди на Мани да си свали качулката, защото вече не валееше. Преди да се подчини, момиченцето се отърси като гъска с пера, която излиза от водата, и разпусна косите си – сега те бяха дълги по модата на двайсети век и падаха грациозно от двете страни на загорялата ѝ шия, украсена с наниз от дървени перли (всъщност от лешникови черупки).

– Днес времето е странно – каза тя. Трогателно усилие да завърже разговор с този почти непознат, дошъл да странства на края на света.

– Дъжд вали, слънце грее – дяволът се жени – каза Симон. – Така са казвали хората в двайсети век. Вещ съм, а! Ще ме целунеш ли, мило?

Мани погледна към Жули и баба Гарон за разрешение, което ѝ бе веднага дадено с дискретно потрепвало на миглите от първата и с приглушеното измърморване от втората.

– Дадено. Видя ли билетата?

– Билетата ли?

– Птиците де.

Баба Гарон се изсмя глухо. Жули, с качулката в ръка, бутна Мани към баща ѝ. Малката се озова в ръцете на Симон, притисната до рамото му, забила нос в слепоочието му. С усилие извърна главата си.

– Имат пера, като птичките!

– Виждам.

– Посетихме една ферма за голи пилета. От-вра-ти-тел-но е!

Ултрапаметта не притежава абсолютната вярност на хипермнезията. Под влияние на желанията и натрапчивите мисли на субекта тя допуска известно отклонение. Изопачаването на спомените обикновено е ограничено. Но при индивиди, притежаващи голяма мисловна сила, тя може да стигне до опасна острота и да доведе до халюцинационна психоза и шизофрения.

Симон оставаше неудовлетворен от първата среща с дъщеря си. Знаеше, щеше да узнае, защото винаги го беше знаел, че може в известна степен да променя събитията, които преживяваше. Беше решил, реши да промени този малък и незначителен отрязък. Например неговата скъпа малка Мани да се покаже малко по-мила. Вместо да му говори за

голите пилета, тя... За начало можеше леко да промени собствените си думи...

– Дъжд вали, слънце грее – дяволът се жени. Ха, ха, така ми казваха, когато бях на твоите години. Знаеш ли, много обичам младоженките. Ела да ме целунеш, мило!

Мани погледна към Жули и баба Гарон за разрешение, което ѝ бе дадено веднага с дискретно потрепване на миглите от първата и с приглушено измърморване от втората.

– Много ми се искаше! – извика малкото момиче. – Не знаех дали и на теб ти се иска!

Баба Гарон се изсмя глухо. Жули бутна Мани към баща ѝ. Детето се озова в ръцете на Симон, притиснато в раменете му, забило нос в слепоочието му.

– Татче! Завинаги ли се върна?

Симон почувства леко стягане на сърцето. Очаквано. Значи дъщеря му го обича? Има нужда от него. Съдбата им предлагаше втори шанс. Втори или стотен? Или хиляден?

– Да, мило – каза той. – Върнах се завинаги. Стига да искаш, повече никога няма да се разделим.

– Кажи ми пак мъничко миличко пингвинче, миешчо мишле, както когато бях на пет години!

Но това... Това ново ли е, или съм го преживявал вече сто пъти? А сега? Да издърпам нишката на времето, но да внимавам да не я скъсам. Какво ще се случи, Симон Лаборд, ако скъсаш нишката? Нишката, която е в твоята памет... Нишката, която може би е животът ти?

Незабавно връщане на откъса.

Какво се случи?

– Дъжд вали, слънце грее – дяволът се жени – каза Симон. – Така са казвали хората в двадесети век. Вещ съм, а! Много обичам младоженките. Ела да ме целунеш, мило!

Мани поглежда бабата и Жули. Получава разрешението.

– Не знаех дали на теб ти се иска. Видя ли кокошките?

Второ връщане.

– Видя ли пилетата? Кокошките де!

Баба Гарон се изсмива. Жули бута Маами, която се озовава в ръцете на Симон и извърща глава, за да види птичия двор.

– Имат пера, видя ли, като птиците!

Методът бе погрешен. Можеш да въздействаш върху някои събития, да влияеш върху случая, да променяш декора. Но не трябва да се опитваш да променяш характера на съществата, които те заобикалят. Рисувах да скъсаш нишката и да подлудееш. Освен това виждаш, че отрязъците от време автоматично се връщат. Това се е случвало много пъти.

Може би сто пъти вече?

Мани никога няма да бъде малкото, нежно, мечтателно и романтично момиченце, което ти си представяше отдалеч, по време на морските пътешествия. Тя е дете реалист. Няма никакво желание да я наричаш миешо мишле и мъничко миличко пингвинче. Тя се интересува от съществуващите неща и от истинските животни.

Ще ти покаже животните във фермата. Последвай я. Слушай я. Знаеш много добре какво ще каже. Но това не е важно. Слушай я. Не променяй нищо от онова, което си чул. Трябва да приемеш момиченцето такава, каквото е. Да ѝ оставиш радостта от живота и нейната естественост.

– Пилетата не пишкат – каза Мани. – Знаеше ли го, татче?

– Естествено, че знам! – отговаряш ти. Изглежда засегната.

– Така ли, а аз не. А патиците?

– И патиците не пишкат.

– Така си и мислех. Понякога акито им е светло.

Сигурно е заради това.

Изведнъж Мани те дръпва за ръката и се засмива закачливо.

– Видж, татче. Пръчът се възбужда като мъж! Питаш я, въпреки че знаеш отговора:

– Кой ти каза, че пръчът се възбужда като мъж?

– Жули!

И ти си мислиш, че невинната Жули може би не е чак толкова невинна, колкото им се иска в АДР. Но ти го знаеше. Винаги си го знаел. Ако Жули не става за едрите риби, тя може все пак да постъпи в дирижаблите.

Това е бъдещето!

Симон размаха разрешителното си за престой. Бабата хлъцна от задоволство.

– О, но то е като на едрите риби, приятелю! Тъкмо имаме една стая от двайсети век. Леглото е без пружина, само сламеник. Но няма да ви

взема скъпо. Пък и на митницата може да се намери някоя пружина.

– Да, няма да е зле – отговори Симон. – Колко ще ми вземете, бабо, за пълен пансион във фермата?

– Ами, с тези данъци... – промърмори баба Гарон. – Пък и митницата: трябва и те да намажат нещо, приятелю!

– Без данъците, бабо. Без данъците!

– Ще ни помагате в работата, приятелю, и ви смъквам наема на триста евро на ден! Направо без пари.

Симон пресметна – почти десет хиляди еврофранка на месец. Два пъти повече от средната заплата на обикновен чиновник. Скъп беше животът в опзоната... Но раят няма цена!

(Дали да променя този откъс? Сигурно бих могъл, но не виждам смисъла. Нищо няма да постигна...)

Жули и Мани веднага показаха стаята на Симон. Тесният прозорец с пукнати стъкла изскърца, когато той го отвори.

Ултрапаметта.

Прозорецът гледаше към гората, а гората приличаше на морето. Тъмнозеленото на дъбовете и габърите; светлата пяна на кестените. Горите се простираха по хребетите на големи неправилни туфи. Бледите пасища и изсушените поляни се промъкваха между тях, както понякога пясъчните полуострови се връзват в синьо-зеления океан. Над дърветата, чак до хоризонта се виждаха множество еднакви, заоблени хълмове с къщи с червени или сиви покриви, бледозелени поляни, жълтеникави пасища, обградени отвед от разклоненията на гората. По билата се проточваше гирлянда от борове. През една просека се различаваше село Ангер, в долината Барбера или градчето Ла Сал, сякаш скулптирано върху каменен шип между короните на дъбовете. В подножието на скалата се открояваше друга долина, зашумена от ясени, елхи и тополи...

Моята територия. Стотици пъти съм живял в този край и никога няма да го напусна. Никога няма да го напусна.

В стаята с жужене влетя оса. Мани я подгони със стара сламена шапка. Оса. За момент Симон изпадна в паника. Беше опасно. Все пак не живееш в двайсети век, а в неговото подобие. Днес една оса можеше да убие. В корабите и селцата на Арейбиън Купър унищожаваша вредните насекоми... Но момиченцето с лекота смачка осата. Трябва да свикна с опасностите – помисли си Симон. Вече не живея в асептичния свят на Арейбиън Купър!

Подоухна ветрец и в стаята нахлу горчивият мирис на влажни листа. Симон се загледа в облаците, които приличаха на огромни, бели

дирижабли, плаващи над хоризонта, и сърцето му се сви. Заслуша се в кадифения шепот на гората.

(Както винаги той се мятеше между болезнения ужас – едната му същност на страхлива къртица, и детинската надежда – другата му същност на божествена птица. Това душевно раздвоение го преследваше по петите открай време. Щеше ли най-сетне да му бъде даден мирният, съвършен в своята простота живот, който сега желаше повече от всичко друго? И щеше ли той да съумее просто да го приеме?)

Вътърът обърна. Симон вдъхна мириса на опалена трева и зрели плодове. Осата изпука противно под крака на Мани и умря. Симон отново бе погълнат от неясната музика, която извираше от земята: шумът на листата и водите, песните на птиците и насекомите, цвъртенето на пиленцата, далечното бучене на колите по пътя и на тракторите в нивите.

Тук няма какво да се промени! – помисли си той. Така беше добре...

Хвърли разсеян поглед наоколо. Видя олющени стени, нисък, напухан таван, огромно легло с издут сламеник, накуцваща маса, полуизгърбушен стол, стенен шкаф, в който биха могли да се положат поне шест трупа... Няма какво да се промени. Това беше раят.

Сутрин ходеше за риба или помагаше на жените да доят кравите. През деня участваше в полската работа заедно със съседите и адаптирания Гонсалес.

Бе дошло времето на вършитбата. Мъжете се събираха по двайсет-трийсет около една машина, която изплакваше монотонната си жалба от зазоряване до мръкнало, а понякога и до късна вечер, в сред облак прах в убийствената жега. Най-силните, отбраните мъжкарци с яки гърбове носеха чувалите от вършачката до тавана или хамбара. С деветдесет килограма на рамо бавно изкачваха стълбата, която се огъваше под удвоеното им тегло. Най-гъвкавите, дългоръките рицари на вилата хвърляха сноповете от върха на купата право в търбуха на машината. И високият заоблен конус, върху който бяха накацали, постепенно се смалвяваше под краката им – притъпен, обезглавен – чак до голата земя. Прах, остатъци от житните класове и стръкчета сламки лепнеха по кожата. Лицата посивяваха. Тракторът, който често биваше еднocyлиндров, ревеше с яростта на побеснял звяр, трещеше като лятна буря, бучеше с равномерния шум на водопад. Ремъкът свистеше, машината дрънчеше. Трябваше да викат с цяло гърло, та да се чуе някоя ругатня. Потта се стичаше по

косматите гърди. Езиците лепнеха, носовете смъдяха. Пиеха сухо вино, което понякога имаше вкус на оцет, но към средата на деня вече не им правеше впечатление.

Нищо не трябваше да се променя. Фермата Доранж беше истински рай.

След три седмици такъв живот, Симон беше напълно изтощен. Но не искаше да го признае, особено пред жените. Защото с нежното си лице, с малко тъжния си поглед, слабото си загоряло тяло, стегнатите мускули и ритуалните белези от приемането му в „Арейбиън Купър“ той се харесваше на момичетата от селото.

Триста еврофранка на ден плюс бачкането! Но работата му се струваше чудесно забавление. И той продължаваше да се стреми към образа на Робинзон с горещата кръв. Сламена колиба в гората, няколко кокосови ореха, които да обелиш, и една жена, която да съблечеш! Самотата на гората и едно сърце у дома – с хубави крака под бялата фуста! Това, което „Арейбиън Купър“ не можеше да му даде и никога нямаше да даде на никого. Наистина опзона 4 беше екозона, а не кокозона, но това бе незначителна подробност.

Беше се потопил в лятото и очакваше с нетърпение зимата. Ще взема пушка и една брадва и... Не обичаше големите горещини и съжляляваше за Южните морета.

Човек е замесен от... клати ми се, да! Никога няма да се измъкнеш.

Искаше му се, като повдигне глава, да види едновременно Алкенар и Полярната звезда. Бе пълен с налудничави желания, които защитените и пазени селяни никога нямаше да изпитат. Именно затова те се страхуваха от него и той от тях. Чувствуваше се уязвим, но как да промени скътаните в сърцето му мечти?

Впрочем това не му пречеше да бъде щастлив.

Бабата също беше щастлива. Беше намерила здрав и усърден работник, който се задоволяваше само с подслон и храна, плащаше триста еврофранка на месец, разказваше истории за морски пътешествия, за да развлича момичетата, взееше цялото семейство с колата и често се бъркаше в джоба, за да участва и в най-малките разходи на дома. Тя започна да се интересува от спестяванията му, с мисъл, голяма като планина, спотаена зад бялото й кокче. „Ти, приятелче, трябва да имаш парички в банката. Но въпросът е колко...“ Тогава Симон, който знаеше, че съм не я хваща заради това, й каза точната цифра, според последната му сметка: триста шейсет и две хиляди шестстотин деветдесет и осем

еврофранка. А благодарение на една хитроумна план-програма той печелеше допълнително по сто и петдесет евро на ден.

Почти колкото заплатата на един среден чиновник.

Дойде септември. Тежкият и сладък мирис на сливите привличаше осите край пещите. Жилиха Симон не един път: не умря. Заедно с дъщеря си и Жули той се тъпчеше с полусварени, набъбнали, месести плодове.

– Ще ме разорите, милички! – мърмореше бабата. Жули се смееше. Симон изваждаше европортфейла си.

– О, стига, оставете ме на мира с вашите пари! – подхвърляше баба Гарон с алчен поглед.

След горещото лято гроздоберът започна по-рано. Но реколтата не беше добра заради силните измръзвания от предната зима. В продължение на осем дни Симон пренасяше кошове и въртеше гроздомелачката. Всяка вечер, с навит над коленете панталон, той се качваше в кацата, за да тъпче смачканите чепки и да осигури по този начин правилната ферментация. Излизаше с лепнеци от гъст червен сок крака, за голяма уплаха на дъщеря си.

– Татче! Приличаш на дявол!

– Ти виждала ли си дявол, мило?

– Знам как изглежда. Прилича на голо пиле, но е съвсем червен и голям като кон. И се възбужда!

От полуотворената изба се разнасяше киселият, стипчив дъх на смачкано грозде и младо вино.

Симон заведе дъщеря си в селото да я запише в общинското училище. Учителката, дребна блондинка, приличаше на ученичка, преоблечена като дама за някакъв ритуален празник. Тя ги въведе в празната класна стая, където все още се носеше едва доловимата миризма на тебешир, мастило и лепило: явно действието се развиваше преди изобретяването на химикалката. Класната стая беше голяма, стара, но чиста, с широки прозорци и много висок таван. Слънцето божие, което нахлуваше на вълни, превъзхождаше многократно комфорта на двацет и първи век. Насред стаята се издигаше печка за дърва – архаична, монументална – с подпрени на парчета керемиди крака и разядени от ръждата бурии, закрепени с тел. Симон я разгледа отблизо. Най-сетне откри фирмата: „Шапе“. Нищо повече. Никакъв намек за фирмата, която в действителност беше произвела тази антика. Освен ако не е автентична. Симон за малко

не попита учителката, но се отказа: може би и тя беше автентична.

Календарът-дневник, увиснал зад бюрото на младата жена, показваше 27 септември 1956.

Не стигаше ли малко далеч играта в защитената зона?

На връщане Симон попита дъщеря си с какво да я зарадва за началото на учебната година. Най-много се страхуваше да не му отговори: „Да видя мама!“ Но тя си поиска велосипед. Добре, че велосипедът вече е изобретен – помисли си Симон.

Често скиташе из гората. Медните вече върхове на кестените образуваха широки светли петна сред габърите и боровете. Твърде рано беше още да хваща брадвата, но скоро щеше да грабне пушка... Смяташе да я купи от митничарите за пристигането на гривяците. Макар че митничарите... е, от седмици не се бяха мяркали из селото.

Подир големите летни горещини и едрите капки на уханния дъжд се показаха твърдите, кафяви глави на есенните гъби. Симон бе станал още преди съмнало. До обед вече няколко пъти бе пълнил плетената кошница и голямата си раница. С часове вървеше по позлатения мъх, тъмната зеленика, пъстрия бръшлян, през жълтурчетата, изтравничетата, папратите, сечищата и храстите. С дива радост вдъшваше мириса на мухъл, на мъзга, на смола, който се носеше из сенчестия подлее, и спарената, горчива, мускатова миризма на гъбите...

До ствола на някое дърво, под китка изтравничета или жълтурчета, сред папратите, ненадейно, стотици пъти на ден – божествена изненада – блестящата кожица кадифе на черна или кафява шапчица привличаше неизменно погледа му. Сутрин Жули го придружаваше известно време или се срещаха в гората малко след изгрев слънце. Тя бързо се отегчаваше. Двамата сериозно сравняваха находките си. Почти винаги печелеше Симон и беше много горд с това. Не беше по-лош дори от Гонсалес, който минаваше за най-добрия гъбар в околността.

Жули се прибираше, за да приготвя консерви с баба си. Слагаха в буркани най-добрите екземпляри, а другите нарязваха на ивици и ги сушаха в пещта. Баба Гарон трескаво пълнеше огромния стенен шкаф в кухнята; по няколко пъти броеше бурканите и понякога оставаше за дълго неподвижна пред шкафа, съзерцавайки запасите си с напълно автентичен, не, прехласнат вид.

От известно време спеше по-добре. Сякаш страхът, че нещо ѝ липсва, малкият мъчител от безсънните нощи, я навестяваше по-рядко. Въпреки всичко понякога ставаше към два-три часа сутринта, за да хвърли

един поглед на провизиите, и преди да се върне в леглото, си сипваше чашка касис с бяло вино.

Есента настъпваше. Мъгли забулваха слънцето. Отвсякъде се оцеждаше влага. Въздухът беше на валма. В края на пасището имаше жълтеникава, застояла вадичка. Огромни манатарки – безформени и кървави, жълтееха край пътищата. В двора на фермата водата се събираше на локви и бликаше изпод краката. Всяка сутрин палеха огъня в голямата почерняла камина, опасана с червена завеса.

В гората, под бодливите храсти, в най-оплетените гъсталаци, се намираха все още широки, меки гъби, последните за сезона. Щяха да никнат все по-рядко, докато настъпят студовете. (Симон вече познаваше тези земи, като че ли беше живял тук сто живота...) Във влажните падини, под трепетликите, гъмжеше от червени манатарки, които малцина събираха. Роговете на изобилието покриваха земята с черната си дантела...

Беше време и за оран. Симон управляваше трактора, докато Гонсалес сееше и брануваше с кобилата.

Бабата съветваше Жули как да подмамва мъже: да си показва малко повече краката, докато се мие, докато се качва в колата и по стълбата на тавана, да си маха от време на време сутиена, докато дои... Хитрости от двайсети век, които изглеждат глупави, но които почти винаги успяват... Мъжът можеше да се привлече в клопката, като се престориш, че ти се е изкълчил глезенът – или в неделя да ти се скъса жартиерът), като помолиш да ти помогне да си събуеш ботушите или да се покатериш на купата сено, та да потърсиш полога на кокошката или пък да цопнеш във водата на точно избраното място (но след като се убедиш, че кандидат-спасителят се намира наблизо). Може да му се приложи също и номерът с овцата, при положение че притежаваш силно и кротко животното. Във фермата имаше такова, много подходящо за подобен случай. Младо момиче се изхитряваше да яхне по мъжки овена, повдигайки малко полите си, като предварително гледаше мъжът да присъства на зрелището. Почти винаги се постигаше желаният ефект.

Сетне баба Гарон припомняше какво една девойка загрижена за интересите си, може да позволи по-късно, след като клопката ѝ е успяла, и какво трябва на всяка цена да откаже, заявявайки, че е девствена.

Жули слушаше, свела поглед, кръстосала крака, сключила ръце на коленете си. После отговаряше тихо и спокойно, че няма да направи нищо подобно, защото това е грозно и старомодно. Симон Лаборд е баща на Мани; тя няма да се опитва да го разпалва. Да, да, да, да го разпалва,

точно това е думата, точно това искаше от нея баба й. Много добре беше разбрала, но нямаше да го направи. При всички положения чувствуваше, че не би могла да изпълни и една десета от този странен план.

– Ако искаш, ще можеш. И тогава ще бъдеш първата!

– Аз ще бъда първата! Бабата се ядосваше или се преструваше на ядосана.

– Какво си мислиш, че прави този красавец веднъж седмично в града? Разкарва задника си из моряшките бордеи, милинка, и чука курвите! Разбра ли какво прави. Така че няма защо да страдаш от скрупули. Старомодно било, майната ти!

Сега Симон тръгваше на разсъмване и оставаше в гората до мръкнало. Най-сетне беше дошло времето на големите есенни ята. Небето гъмжеше от гривяци. Здравите мъже се събираха, за да дебнат в заслоните. Симон, който беше по-свободен от другите, прекарваше времето си в колибата, стъкмена от приятелите му от Ла Сал и Ангер на върха на голям дъб. Вечер си поделяха дивеча.

С точното си око и сигурната си ръка морякът Лаборд беше чудесна придобивка за дружинката. Но Жули мразеше лова и ловците. Тя му се сърдеше, че се е заразил от треската, която тласкаше мъжете към горите, караше ги да се катерят по най-високите клони, за да дебнат като зверове – и да убиват, да тъпчат раниците си с топли трупове! Мразеше го. И, разбира се, му се възхищаваше. Той винаги с всичко се справяше добре. За няколко седмици с лекота беше станал един от клана Гарон...

Но той беше друга раса. Преди да се оттегли във фермата Доранж – мислеше си Жули, – животът му е бил изпълнен с невероятни приключения, които тя дори не можеше да си представи. Само като си помислеше за тях, й се завиваше свят. Казваше си също, че е спал с десетки жени, опитни мацки и съвсем млади девственици – защото в топлите страни момичетата съзряват невероятно рано. Без да иска, си го представяше как се люби с проститутки и момиченца. Образите я дебнеха отвсякъде: Симон с жълто или кафяво момиченце, изтегнати на рогозка. Симон с едра рижа жена в черни чорапи. Симон... Смееше се на себе си и усещаше някаква тайнствена тръпка да завладява плътта й.

Благодарение на гривяците Симон си даде сметка за това, което ставаше в момента. Да ловуваш беше удоволствие. Може би наказуемо, престъпно удоволствие. Престъпно беше да се убиват прелетните птици, които бяха рядкост. Вид, който изчезваше... Не: изчезнал вид. В края на двайсети век гривяците вече не съществуваха. Колкото и добре да беше възстановена опзоната, тя не можеше да предложи на хората от

двайсет и първи век онова, което хората от двайсетия бяха унищожили. Унищожили завинаги.

През есента и пролетта прелетните птици вече не отлитаха на юг или на север.

В небето вече не се виждаха големите им дъговидни редици, нито победните им V. Шумните сиви рояци не се спускаха вече над горите в Южна Европа.

Всичко беше свършило. Последните бяха измрели между двайсетия и двайсет и първия век.

На земята вече не съществуваше нито една екозона, в която можеха да се ловуват гривяци.

На път за фермата Симон се спря. Слънцето беше изчезнало зад хоризонта. Но залезът все още припламваше в бледи, ту лилави, ту златисти отблясъци. Отвори ловджийската чанта и разгледа двете птици, които носеше. Тежки, едри, охранени, преяли с жълъди. Перата – синкави, шийката и главата – пепелявосиви – отбрани екземпляри. Жалко, че е убил такива прекрасни птици. Но те бяха толкова много... С удоволствие опипа жълъдите в гушите им. Тия мръсници наистина бяха пирували царски! Сложи ги обратно в чантата.

Беше се задъхал, главата го наболяваше. Дебненето изискваше изключително съсредоточаване. Очите му смъдяха. Между другото днес се беше изкачвал поне трийсет пъти по стълбата. Усещаше, че краката му се схващат.

Капка дъжд падна на челото му, друга на ръката му.

Беше уморен. Беше истински.

И Жули го очакваше във фермата.

На другата сутрин, щом стана, веднага хукна към хангара да види трактора. Мак Кормик.

Мак Кормик и нищо друго. Никакъв намек за вертикалата „Анен дьо Рец“. Нямаше ги дори инициалите АДР, нито нещо подобно. Хвърли машинално една брястова цепеница в камината. Когато не теглеше добре, брястът гореше по-добре от дъба. Вягърът духаше от запад. Обръщаше на дъжд. Календарът показваше 17 ноември. Предния ден пощальонът беше донесъл „Земя“. Вестникът бе останал разгърнат на масата. Симон провери датата: 15 ноември 1956. Разбра, че е напуснал опзона 4. Защитената зона, екозоната, каквато и да е тя. Намираще се в свят, който сам бе създал.

Всичко сътворено се основава на паметта. Ултрапаметта

позволява ултрасътворяване.

Студът беше силен. Симон водеше дъщеря си на училище с колата. Децата пристигаха целите увити, усмихнати или зъзнещи, едните уверено тропачи с крака, другите свити и треперещи. Обичаше да ги гледа как се събират около печката и протягат зачервените си ръце, за да се стоплят. Тогава го заливаха вълни от радост, тази радост, която се разпалваше в сърцето му като пращящ огън от смолисти цепеници през някои зимни дни, далече в детството му.

Детство, което никога не бе преживял...

Ултрапамет.

Този свят го създадох с главата си, със сърцето си, с вътрешностите си. Той е мой. Сега вече няма да ми го отнемат. Не, не, няма да се оставя г-н Ду и неговите приятели ченгетата да ми откраднат фермата Доранж!

В светлите нощи той винаги извърщаше поглед към Голямата мечка.

Вятърът влачеше последните мъртви листа, откъснати едно по едно от малките дъбове по хълмовете. Гривящите бяха избягали на юг. Бяха напуснали гората, за да се отправят към морето. Но те щяха да се върнат. Щеше да има пролети и есени. Времето си течеше.

Един четвъртък, пазарен ден в Ангер, Симон откара жените в града. Бабата трябваше да прибере парите от виното, а Жули смяташе да продаде няколко птици.

Върнаха обратно една куца пуйка, която никой не бе пожелал да купи.

– Ще я изядем – реши баба Гарон. – Няма смисъл да чакаме да пукне!

Една вечер поканиха Пол Гарон, чичо на Жули, жена му, децата му и учителите от Ла Сал. Мани се беше нагиздила, като че ли празникът беше заради нея. Настаниха се около масивната дъбова маса, в голямата кухня с почернелите греди и напуканите плочки на пода. Симон бе седнал на обичайното си място, до стария часовник, който приличаше на жираф. Жули беше със сивата си пола и бялото елече. Беше красива.

В камината пламтеше огромен огън от пънове, подклаждан редовно на всеки четвърт час. Непоносимата горещина стигаше чак до

коридора. Наложих се да отворят прозореца и да си съблекат саката. Симон, по риза, редеше екзотични спомени и гледаше момичетата с жсаден поглед.

– ... На кея не можеше да се диша, но в града беше истинска пец!

Избърса челото си. Никога не беше виждал Сингапур, но въпреки всичко споменът напираше в него, едновременно нежен и жесток. Буен и меланхоличен. Никога нямаше да види Сингапур и съжслявяше за приключенията и пътешествията. До сълзи, до смърт; да умре. Смееше се, говореше високо, за да забрави.

– Отидох да видя един тип в хотел „Аделфи“. В стаята – климатична инсталация, въобще – всичко... Ах, мръсниците му. Накрая свършихме вечерта в Голдън Кампонг!

– Какво е това Голдън Кампонг? – попита Жули.

Ултрапаметта е памет на няколко нива. Понякога желаните спомени се вмъкват в преживените спомени и обратното, до безкрай.

Тази вечер Жули щеше да дойде в стаята на Симон. Защото беше така или защото той желаше да е така – не знаеше точно. Жули принадлежеше на света, който той бе пресъздал, но тя беше свободна. Свободна да го обича или да го отхвърли. И той знаеше, че тя ще го обича. Ето, той го знаеше.

В определен момент Жули щеше да излезе от стаята си; все още щеше да е облечена. На пръсти щеше да слезе по стълбите. Когато главата ѝ се изравнише с площадката, щеше да се извърне и да види, че в стаята на Симон свети. Парапетът на стълбата служеше за простиране на стари дрехи, на бельо и парцали. Щеше да остане за момент, облегнала глава на груб плат, с мирис на нафталин, загледана в тънката ивичка светлина под вратата на Симон.

Долу бабата шумно щеше да нарежда съдовете на мивката. През една вратичка под стълбата можеше да се влезе в обора. Жули щеше да отвори безшумно тази вратичка; беше свикнала. Щеше да влезе при кравите, които преживяха. Щеше да вдъхне миризмите на сено, на тор и на животни, различни и смесени, лесно различими, безкрайно познати. Щеше да е сигурна, че съществува. Че е жива. Истинска.

Щеше да говори на кравите.

– Красавици мои, проклетници! Знаете ли, нищо няма да се промени между нас, когато спя със Симон!

Щеше да запали лампата. Мръсната крушка щеше да хвърли в обора тъжните отблясъци на кандило. Жули щеше да вземе ведро с вода, в което плуваха семена, изпаднали от пробития таван. После и една

пожълтяла кърпа, в която си бършеха ръцете след грижите към добитъка или ражданията и която миришеше на ветеринарен крем и крезол.

Ще си измиеш малко муцунката, момичето ми, за да не приличаш съвсем на слугиня, каквато си всъщност! На една паянтова, прашна етажерка, между шишенце с лекарство и биберон за теленца, щеше да намери късче ступено огледало и дълго да се оглежда. Щеше да се подвуми как да се държи. С луда радост и отчаяние (като Симон).

Бел, любимата ѝ крава, едра, ръждива, с подрязани рога, щеше да се изправи и да се обърне към нея, опъвайки веригата си. Муцуната ѝ щеше да бъде леко запенена. Щеше да извади езика си, за да изпроси стиска сено или люцерна. Жули щеше да се приближи до нея и нямаше да може да се въздържа да ѝ поговори. Напълно си се побъркала, момичето ми... Не, Бел, не ти! А аз, твоята малка, скъпа Жули, аз съм откачена и пиана. Можеш да се гордееш с мен!

Вятърът щеше да свири под портата на плевнята и може би щеше да попречи на бабата да я чуе.

Жули щеше да припява, потупвайки галовно муцуната на животното. Всъщност бабата можеше и да я чуе, обаче на нея не ѝ пукаше.

Г-н Ду не беше истинска едра риба, нито дори свръхменажер. Въпреки това заемаше ключова позиция в системата „Анен дьо Рец“. Без съмнение той работеше във вътрешната сигурност на вертикалата и може би осъществяваше връзката между АДР и държавата. Истински повелител на вертикалността!

В сравнение с него Шрайдер от БОВО и Морел, представител на районния префект, бяха просто статисти. Те почти не взеха думата по време на срещата.

– Сделката е ясна! – повтори г-н Ду.

Тонът се променяше. По време на първото си посещение и дори в началото на сегашното г-н Ду се държеше като приятел. „Е, как са работите, приятелю? Много ли ти е мъчно за екозоната?“ В крайна сметка Симон беше получил разрешителното за престой в опзона 4 благодарение на него! Капанът... Капанът беше щракнал.

Първия път г-н Ду беше дошъл в морския клуб „Мария-Лиза“ заедно с Фреди Карло-Бела. Като приятел... Преди да си тръгне, предложи на Симон малката кутийка с лилавите хапчета без име. „Ако ти се прииска да си припомниш някои хубави моменти от едно време, приятелю!“ Ултрамнезианите не бяха забранени – те просто не съществуваха. Тези, които притежаваха тайната на тяхното производство, си запазваха правото на употреби.

Две разрошени момичета, с блестящи очи и червени бузи, гледаха Жули от пукнатото огледало. Бел! Хубава! Бел! Току-що измисли нова игра, последната игра на пропуснатото ѝ детство. Дали съм толкова хубава като теб, моя Бел? Блестящите скули, влажните, широко отворени очи щяха да ѝ придадат войнствен вид, който я изненадваше. Отблизо носът ѝ щеше да изглежда твърде прав, устата ѝ зле разположена, брадичката ѝ малко тежка. Но какво значение има – щеше да си каже тя, – щом той ме харесва!

В ръката ѝ щеше да се прокрадне един грапав език. Нетърпимо силна, сладка тръпка щеше да премине по тялото и от главата до петите. Щеше да си помисли: добре започва!

– Мирувай, Бел!

Бел, ако баба Гарон ни завари, ще каже, че и двете сме полудели! Разбираш ли ме, Бел? Да, кравата сякаш щеше да разбере. Пък ако не разбираше Жули, то поне я обичаше, което беше прекрасно. Момичето щеше да се върне в дъното на обора, за да вземе ведрото. Бел щеше да изпълне веригата си. Вятърът щеше да продължава да свири под вратата, а водата от една плоча щеше да се излива шумно до капандурата. Бел щеше тихичко да измучи.

– Мълчи, глупачке! Не, ама ти не си даваш сметка какво правя в момента!

Другите животни щяха да спят или да се правят на абсолютно безразлични. Жули щеше да си измие лицето, като подсмърчаше. Щеше да се срещне набързо. Щеше да изпълне гънките на роклята си, сякаш за да покаже на Бел бялото си целомъдрено бельо. Над чорапите настръхналата кожа щеше да обсипе краката ѝ с малки, златисти зрънца и тя щеше да се наведе, за да ги разгледа по-добре.

След това щеше да потопи пожълтялата кърпа във ведрото и със запретната пола да довърши тоалета си.

Сделката беше ясна. Симон нямаше избор: трябваше да приеме да стане агент на г-н Ду, доносител на БОВО и да превърне веднага морския клуб „Мария-Лиза“ в лаборатория за шпионаж и шантажиране в полза на АДР и администрацията. Инвеститорите на това заведение никога не са имали друга цел. Сега го разбираше.

Нямаше избор... Трябваше да отстъпи, веднага да даде доказателства за добра воля. Най-напред като се съгласи да приеме на работа „метр д'отела“, който г-н Ду му бе препоръчал. След това да помогне

при монтирането на фотографската апаратура и киноапаратурата.

Нямаше избор... Трябваше да се превърне в презрян мръсник или да загуби завинаги спомена за Еден...

– Ето, съвсем просто е.

И г-н Ду върна тубичката в джоба си. Симон затвори очи. Испитанието беше ужасно. Усещаше как потта се стича по врата му, в гърба, как ръцете му треперят и в гърдите му зейва ужасяваща празнина. Преглътна с мъка и каза:

– Ще си помисля.

– Чудесно – каза г-н Ду. – Ще се върнем утре, по същото време.

Но той имаше още едно хапче ултрамнизиан. Последното.

Затвори прозореца, навлеche горнището на пижамата и се излегна в леглото си, без да си дава труда да сваля панталона. Скоро усети, че му става студено, и испита задоволство от това чувство.

Вратата на стаята му бавно се откряна.

Крайче сянка проникна в бледата светлина на голата електрическа крушка. Симон се обърна и се повдигна на лакти. Видя Жули, права, със сивата, въздълга рокля. Косите на девойката се спускаха пред лицето като жива завеса, повдигната от лек полъх. Затвори вратата. Той се изправи, за да я посрещне. Озова се почти до нея. Направи му знак да не говори, като завъртя очи. Тъмните ѝ ириси чезнеха сякаш в огромен млечно-бял плаж.

Направи още половин крачка и я взе в ръцете си. Вече не чуваше вятъра в дърветата, нито дъжда по покрива.

Кръвта изтичаше бързо от разрязаните му вени и оцветяваше в розово хладката вода във ваната. Симон щеше да умре след няколко минути.

Умираще два пъти. Веднъж сам, във ваната на своя апартамент в морския клуб „Мария-Лиза“. Втори път в леглото си, във фермата Доранж, притискайки Жули.

Но имаше още един шанс. Незначителен шанс да оцелее, благодарение на ултрапаметта, в света, който беше създал.

КРАЙ

© 1975 Мишел Жори
© 1990 Георги Ангелов, превод от френски

Michel Jeury
, 1975

Сканиране, разпознаване и редакция: Xesiona, 2008
Последна редакция: NomaD, 2008

Издание:

Мишел Жори. Жълтият прах на времето. Разкази
Книгоиздателство „Георги Бакалов“, Варна, 1990

Преводач: Георги Ангелов
Рецензент: Ася Къдрева
Редактор: Светлана Иларионова
Библиотечно оформление: Богдан Мавродинов и Жеко Алексиев
Рисушка на корицата: Текла Алексиева
Художествен редактор: Иван Кенаров
Технически редактор: Пламен Антонов
Коректори: Янка Енчева, Паунка Камбурова

Френска, I издание
Дадена за набор на 4.II.1990 г.
Подписана за печат на 30.VI.1990 г.
Излязла от печат: месец юли 1990 г.
Изд. № 2309. Формат 70×100/32
Печ. коли 19,50. Изд. коли 12,62. УИК 14,11
ЕКП 95366 5637-248-90
Държавна печатница „Георги Димитров“, София

Michel Jeury. La fête du changement, 1975

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/9492>]